

Selçukluların Ulu Irmak Üzerindeki 'gerdanlıkları'

Anadolu Selçuklu Devleti döneminde Ulu Irmak üzerine yapılan köprüler, mimarileriyle tarihi önemlerini koruyor. - 31.10.2019

Anadolu Selçuklu Devleti döneminde Ulu Irmak üzerine yapılan köprüler, mimarileriyle dikkati çekiyor.

Su mühendisliği, malzeme, yapı teknik ve teknolojileri ile mimari estetik özellikleri bir arada bulunduran köprüler, yüzyıllardır ayakta duruyor.

Şehri ikiye bölen ırmak üzerindeki Debbağlar, Nakkaş, Başköprü ve Kalanlar köprüleri, inşa edildikleri döneme ait izleri günümüze taşıyor.

Kent merkezindeki kesme ve moloz taştan yapılan Debbağlar Köprüsü, dikdörtgen planlı ve üç gözlü mimari yapısıyla dikkati çekiyor. Kenar gözleri küçük, orta gözü ise diğerlerine göre büyük tasarlanan köprüde kullanılan malzeme ve yapım tekniği eserin 13. yüzyılda Anadolu Selçuklular döneminde inşa edildiğini ortaya koyuyor. Halen kullanılan köprü, 27 metre uzunluğa, 4 metre genişliğe sahip.

Şehrin kuzeybatısında yer alan Nakkaş Köprüsü, iki yöne eğimli köprüler grubunda yer alıyor. Köprü, ortada büyük ve yüksek yanlarda küçük ile dar sivri kemerli üç gözden oluşuyor.

Başköprü ve Kalanlar köprüleri

İki yöne eğimli köprüler grubunda ve sivri kemerli üç gözden oluşan Başköprü kent merkezinin kuzeyinde yer alıyor.

Düzgün kesme taş ve kaba yonu taş malzemelerle yapılan köprünün, 13. yüzyıl Anadolu Selçuklu döneminde inşa edildiği biliniyor.

Kalanlar Mahallesi'ndeki Kalanlar Köprüsü'nün de aynı yüzyılda Ulu Irmak üzerine Selçuklular tarafından yaptırıldığı belirtiliyor. Tek yöne eğimli köprüler grubunda yer alan köprü ikisi büyük, ikisi küçük sivri kemerli dört gözden oluşuyor. Düzgün kesme ve kaba yonu taş malzemedен inşa edilen köprünün uzunluğu yaklaşık 36 metre.

“Aksaray tam anlamıyla bir Selçuklu şehri”

İl Kültür ve Turizm Müdürü Mustafa Doğan, AA muhabirine yaptığı açıklamada, Aksaray'ın Anadolu Selçuklu Devleti'nin önemli merkezlerinden biri olduğunu söyledi.

Özellikle Payitaht Konya'dan sonra Aksaray'ın ikinci payitaht hüviyetinde olduğunu belirten Doğan, şunları dile getirdi:

“Şehrin içerisinden geçen Ulu Irmak üzerindeki Debbağlar, Nakkaş, Başköprü ve Kalanlar köprüleri, Anadolu Selçukluları döneminde inşa edilen adeta birer gerdanlık gibidir. Bu köprülerimizin gerek Osmanlı gerekse de cumhuriyet dönemlerinde restorasyon çalışmaları yapılmıştır.”

“Taş işçiliğinin en güzel örnekleri”

Doğan, genel itibarıyla köprülerin Anadolu Selçuklu dönemine tarihlendiğini, özellikle şehre önemli katkılar sağlayan ve Aksaraylıların gönlünde derin iz bırakan 2. Kılıçarslan döneminde yapıldığının bilindiğini vurguladı.

O dönemlerde Aksaray için “Bağdat gibi şehir” ifadeleri kullanıldığını anlatan Doğan, “Şehre gelen tüm seyyahlar Aksaray'ı anlatırken Aksaray'ın içinden geçen Ulu Irmak'ın şehre ayrı bir hayat verdiğini, şehrin her yerinin bağ, güllük ve gülistanlık olduğunu ifade etmişler. İşte bu şehri ikiye bölen Ulu Irmak üzerinde o dönemde ulaşımı sağlamak amacıyla ecdadımız bu güzel ve nadide eserleri inşa etmiştir. Her biri taş işçiliğinin en güzel örnekleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu köprülerin genelde 3 gözlü ve kemerli inşa edildiğini görüyoruz.” sözlerine yer verdi.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA